

Finnish Friend Programme

-Ohjekirja ystäville-

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

YLEISTÄ

Joka vuosi korkeakouluihimme saapuu paljon innokkaita ulkomaalaisia opiskelijoita, jotka ovat valinneet opiskelupaikakseen Rovaniemen. Tämän vuoksi lähtökohtaisena oletuksena on, että heitä kiinnostaa Suomi ja suomalaisuus. Luennoilla ja opiskelija-asuntoloissa kuva Suomesta jää silti usein pintapuoliseksi. Ystävätoiminta antaa kansainvälisille opiskelijoille mahdollisuuden tutustua lähemmin suomalaiseen kulttuuriin ja tapoihin, sekä helpottaa koti-ikävää. Osa opiskelijoista haluaa oppia suomen kieltä, ja samalla myös ystävät pääsevät harjoittamaan vierasta kieltä. Hienoimmassa tapauksessa saattaa syntyä ystävyysuhteita, jotka eivät pääty siihen kun opiskelija palaa kotimaahansa.

Yli 300 perhettä ja yksittäistä henkilöä on ollut mukana ohjelmassa kansainvälistymässä omassa kodissaan. Tähän oppaaseen olemme koonneet näiden ystävien ja opiskelijoiden palautteiden pohjalta kommentteja ja vinkkejä ystävätoiminnasta. Palautteen ja käytännön mukana on käynyt ilmi, että ystävätoiminta tulee tarpeeseen: Se on suosittu ja kiitelty.

Vapaamuotoisuus ja vastavuoroisuus ovat ystävätoiminnan peruspiirit. Tarkoituksena ei ole järjestää ohjattua toimintaa, vaan yhdistää ihmisiä. Opiskelija ja ystävä määrittelevät itse ystävätoiminnan laajuuden ja keston mielenkiintojensa ja elämäntilanteensa mukaisesti.

Suomalaisena ystävänä toimiminen edellyttää tietenkin avointa mieltä ja kiinnostusta muita kulttuureita kohtaan. Suomalaiset saavat toiminnasta uusia kokemuksia, kielikylvyn ja tärkeimpänä uusia ystäviä eri puolilta maailmaa. Ystävätoimintaan sopivat perheet tai henkilöt, jotka ovat valmiita ottamaan ulkomaalaisen opiskelijan silloin tällöin mukaan tavallisiin arkipäivän askareisiinsa ja pitävät yllä vuorovaikutusta.

MIKSI PITÄISI OSALLISTUA?

Syitä on yhtä monta kuin on ihmisiä. Yleensä motiivina on kielitaidon ylläpitäminen ja aito kiinnostus muihin kulttuureihin. Sosiaalisuus voi olla harrastus ja kansainvälinen ulottuvuus on monelle jännittävää ja antoisaa. Joillakin osallistujalla on itsellään positiivisia kokemuksia siitä, kuinka häntä on autettu ulkomailla ja hän haluaa auttaa nyt vuorostaan toisia. Ystävätoiminnasta hyötyvät myös perheen lapset ja se tuo arkeen mukavaa vaihtelua.

Hyvä tapa palauttaa muistiin ja kartuttaa kielitaitoa sekä saada omakohtaista kokemusta eri kulttuureista.”

“Tutustuu eri maiden elämäntapoihin.”

”Halusimme antaa tukea ja lievittää koti-ikävää kaukaa tulleelle opiskelijalle.”

“Vapaaehtoisuus, saimme kivan kaverin ja tilaisuuden parantaa englanninkielen taitoa.”

”Myös ystäväopiskelijoiden vanhemmista on tullut hyviä ystäviämme, joihin pidämme edelleenkin yhteyttä. Avartaa huomattavasti omaa näkemystä, esim. omien lasten kasvatukseen.”

“Ystävystyimme Petran kanssa niin, että viikonlopputapaamisia odotti pitkin viikkoa. Yhteiset tapaamiset sujuivat hienosti, niitä oli ilmeisesti molempien osapuolten mukaan sopivasti. Yhteydenpito jatkuu Unkariin edelleen, Petra on käynyt jo viikon keväällä Suomessa, vierailut silloin luonamme ja me menemme lomamatkalle Unkariin heinäkuussa.”

FIKSUJA KÄYTÄNTÖJÄ

Se, millaisia yhteisiä asioita suomalaiset ystävät voivat tehdä kansainvälisten opiskelijoiden kanssa riippuu paljon siitä, millaisia ihmisiä te olette. Opiskelijat toivovat yleensä saavansa yhteisten hetkien avulla kuvaa siitä, millaista on normaali suomalainen elämä. Tarkoitus ei siis ole viihdyttää opiskelijoita tavoilla, jotka eivät kuulu ystävien arkirutiineihin tai normaaleihin vapaa-ajan huvituksiin.

Ystävöimintään osallistuneet ovat oivaltaneet tämän yleensä hyvin ja palautteista saa käsityksen, että yhteisen tekemisen muotoja on monia. Jokapäiväiset askareet, ruuanlaitto, lasten kanssa pelailu ja elokuvien katselu, nousevat esiin myös ystävien palautteista.

Monet osallistujat, jotka pitävät ulkoilusta ja mökkeilystä kokevat luonnollisena, että ystäväopiskelija kutsutaan mukaan illaksi tai viikonlopuksi mökille. Viikonloppuaktiviteetit ovat käytännöllisiä varsinkin niille, jotka asuvat kauempana. Välimatka ei siis estä toimintaan osallistumista.

Tapaamiset muotoutuivat normaalin perhe-elämämme ympärille. Vietimme useita koti-iltoja tai sunnuntaipäiviä, söimme, juttelimme, ulkoilimme. Kävimme retkellä lähiseudun metsissä, vierailimme Ranuan eläinpuistossa ja treffasimme myös joulupukkia yhdessä. Leivoimme ja laitoimme yhdessä ruokaa. Koska opiskelija oli valmistumassa kielten opettajaksi ja häntä kiinnosti erityisopetus meillä täällä, hän vieraili kanssani työpaikallani seuraamassa suomalaisen erityisopettajan työtä.”

Ruokailimme yhdessä viikoittain. Kävimme myös yhdessä kelkkamessuilla.”

“Tupaantuliaiset ystävien luona. Piparin leivonta, jouluruuan valmistus, ruokailut, Napapiirillä käynti, ystäviin tutustuminen, koti-illat, mielenkiintoiset keskustelut.”

“Kävimme luistelemassa, vietimme lauantaita ruokailemalla yhdessä ja saunomalla, opiskelija oli mukana mökkireissulla, missä hiihdimme ja pilkimme. Hän oli mukana myös Oulun reissulla, jossa olimme Karting-kisoissa, kävimme Tietomaassa ja Oulun torilla. Kyläilimme ystävien ja sukulaisten luona, opiskelija sai käydä tutustumassa Oulun yöelämään nuorison mukana.”

“Leivoimme, kävimme hiihtämässä, sauvakävelyllä, moottorikelkkailemassa, teatterissa, kyläilemässä, eläinnäyttelyssä.”

“Kävimme mökillämme Enontekiöllä ja vierailimme Norjassa, leivoimme pullaa ja pizzaa, vietimme joulua yhdessä.”

“Kemijärvellä talvinuottausta ja poroaitaa katsomassa. Hiihtoa, pilkkimistä, moottori- kelkalla ajelua, saunomista. Saariselällä käytiin hiihtämässä ja pulkkamäkeä kokeilemassa.”

“Retkeilimme lähellä ja kaukanakin, pienet vaellukset, pilkkiretket, hiihtoretket. Vietimme tavallisia koti-iltoja ruokaillen ja keskustellen ja tv:tä katsellen. Vierailimme yhdessä omien sukulaistemme luona...”

YHTEYDENPITO

Suurimmalla osalla kansainvälisistä opiskelijoista on suomalainen kännykkäliittymä, joten yhteydenotot hoituvat helposti puhelimella ja tekstiviesteillä. Moni käyttää internetissä sähköpostin ohella Facebookia Whatsappia. Palautteen mukaan yhteydenpidon tapa on ollut monipuolista ja se on usein säilynyt myös ystäväopiskelijan kotiinlähdön jälkeen.

Parhaiten yhteinen aika löytyy kun seuraavan yhteisen tapaamisen sopii edellisen kerran aikana. Yhdessä almanakkojen ja kalentereiden tarkastelu ja aikojen yhteensovittaminen on aina helpompaa, ja näin välttyy myös usealta väärinkäsitykseltä, joita helposti tulee tekstaillessa tai puhelimessa puhuttaessa.

“Kännykällä soittamalla, tekstiviesteillä ja sähköpostilla sovimme tulevan tapaamisen järjestelyistä. Yleensä kuitenkin puhuimme seuraavan tapaamiskerran ajankohdan valmiiksi jo edellisellä tapaamiskerralla...”

HYVÄ PITÄÄ MIELESSÄ

Suomalaisena ystävänä et ole matka- tai ohjelmatoimisto, pankki, taksi tai majatalo. Ystäväopiskelijat eivät asu perheiden luona, eikä osallistujilla ole velvollisuutta majoittaa häntä kotiinsa. Tapauksissa, joissa opiskelijat pyytävät lainaksi rahaa, täytyy kieltäytyä. Ystävinä ette kumpikaan ole pakollisia erikoisohjelmantarjoajia, vaan toimitte ihmisinä omien voimavarojenne puitteissa. Tällaisia väärinymmärryksiä tapahtuu onneksi harvoin, mutta niiden mahdollisuus kannattaa tiedostaa. Ymmärrettävä on myös, että ystäväsi on yleensä nuori aikuinen vieraassa kulttuurissa, joka saattaa asua jopa ensimmäistä kertaa elämässään yksin - joskus tapahtuu harha-askelia tai kummallisia oletuksia.

YLEISIÄ HAASTEITA

Opiskelijat puhuvat Suomessa opiskeluun riittävää englantia ja saattavat suosia sitä äidinkielensä sijaan. Jos kielimuuri tuntuu vaikealta ylittää, kärsivällisyys, uudestaan kysyminen ja toisto ovat toimivia lääkkeitä. On kohteliasta ilmaista toiselle, jos ei itse ymmärrä mitä toinen tarkoittaa. Joskus kannattaa myös varmistaa opiskelijalta, että hän varmasti ymmärsi sinun viestisi. Tapauksissa, joissa tietynkielisiä ystäviä ei ole yksinkertaisesti ole tarjolla tai heitä on vähän, saattaa sinulle valikoitua opiskelija, jonka äidinkieli ei ole sinulle tuttu, tai jota et ajatellut opettelevasi. Tämä johtuu siitä, että ystävätoiminta on ennen kaikkea ystävätoimintaa, eikä kielipalvelu.

Ilmoitautumien ohjelmaan tapahtuu lukukauden alussa. Tällöin opiskelijalle ole vielä kertynyt paljoakaan kontakteja eikä opiskelu vielä työllistä. Lukukauden lopussa opiskelijoidenkin aikataulut tuppaavat olevan pullollaan ja joskus yhteisen vapaa-ajan löytäminen on haasteellista jo pelkästään luentojen ja tenttien ajankohdan vuoksi.

Niin kuin tavallisessa elämässä ja ihmissuhteissa, myös ystävätoiminnassa on haasteita. Joskus elämäntilanteet muuttuvat jommallakummalla osapuolella niin, ettei ohjelmaan olekaan mahdollista osallistua. Jos jätät kesken ohjelman, ilmoita asiasta Finnish Friend ohjelman vetäjille Lapin yliopistoon tai Lapin ammattikorkeakouluun, jotta opiskelija saa uuden tilaisuuden ystävänsä. Yhteyttä voi ja saa ottaa myös, jos mieleen nousee kysymyksiä.

Ystävätoiminta perustuu vastavuoroisuuteen ja omaan aktiivisuuteen. Yliopisto ja ammattikorkeakoulu tarjoaa alkuvuodesta ja syksystä tilaisuuden ensitapaamiseen ja joskus esimerkiksi pikkujoulut. Tilaisuuksista ilmoitetaan aina etukäteen. Lukuvuoden lopussa lähetämme palautepyyynnön ja uuden kutsun toimintaan.

YHTEYSTIEDOT

LAPIN AMMATTIKORKEAKOULU

Minna Turunen

Finnish Friend Programme
Coordinator, International Relations
Lapland University of Applied Sciences
Jokiväylä 11 C, 96300 Rovaniemi
email: minna.turunen@lapinamk.fi
mobile: +358 40 503 7103

LAPIN YLIOPISTO

Inga Metsola

Finnish Friend Programme
email: imetsola@ulapland.fi
mobile: +358 443508494
facebook: www.facebook.com/inga.metsola

Virpi Nurmela

International Office
International Coordinator
University of Lapland/ International Relations
P.O.Box 122, 96101 Rovaniemi
email: incoming@ulapland.fi
mobile: +358 40 484 4396